

6 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ – KONKRÉTNÍ PŘÍKLADY

V této kapitole uvádíme příklady konkrétních informací poskytovaných školám v rámci projektu NIQES a ukazujeme, jaké poznatky z nich lze vyčíst. Pro vysvětlení poskytnutých informací uvádíme a komentujeme i dva grafy z projektu CLOSE Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Tyto grafy mají odlišný charakter, ale cíl poskytnout základní informace z testování mají shodný. Podrobně se zabýváme také tím, na co si při interpretaci poskytovaných dat musíme dát pozor a jaké poznatky z nich naopak vyčíst nemůžeme. Jsou zde analyzovány ukázkové výsledky z matematiky, českého jazyka a angličtiny pro školu se třemi pátými a jednou devátou třídou. Analýzy se zaměřují na otázky, které můžeme zodpovědět prostřednictvím poskytnutých výsledků jednotlivých tříd v jednotlivých předmětech a jejich dílčích oborech v obou ročnících a prostřednictvím výsledků jednotlivých žáků a jednotlivých úloh.

Vzhledem k tomu, že nemáme informaci o tom, jaké je složení žáků, kteří se zúčastnili testování, z hlediska charakteristik, které mohou výsledky ovlivnit, srovnávání průměrů samo o sobě přináší jen neúplnou informaci. Fakt, že průměrný výsledek určité školy převyšuje nebo nedosahuje průměrného výsledku ČR, má bez informací o charakteristikách žáků pro externího posuzovatele pouze limitovanou vypovídací hodnotu. Každá škola však sama ví, v jaké lokalitě se nachází, v jakých podmínkách pracuje a jaké je složení jejích žáků ve srovnání s národním průměrem. Pedagogové školy tedy mohou z poskytnutých informací získat užitečnou zpětnou vazbu.

Poskytnuté údaje dále umožňují srovnávat mezi sebou výsledky v jednotlivých testovaných předmětech a dílčích oborech těchto předmětů a výsledky jednotlivých tříd a žáků. Zjištěné rozdíly může každá škola správně interpretovat, neboť dobře zná složení jednotlivých tříd i charakteristiky jednotlivých žáků. Každá škola také ví, kolik žáků se v dané třídě testování zúčastnilo a zda výkyv třídy nebyl třeba zapříčiněn mimořádně slabým výkonem jednoho nebo několika málo žáků. Zajímavou zpětnou vazbu přináší porovnání testových výsledků s hodnocením učitelů.

Probíhá-li testování na konci vyučovacího cyklu, nemohou zprávy, které na jeho základě obdržíme, ve většině případů představovat inspiraci pro práci s konkrétními třídami a žáky zapojenými do testování. Může ovšem sloužit jako cenná zpětná vazba pedagogům pro jejich další práci. Vzhledem k tomu, že testování, která dosud byla uskutečněna v rámci NIQES, proběhla na konci vyučovacího cyklu, zaměřují se níže uvedená doporučení tímto směrem.

Všechny interpretace předpokládají, že se žáci snažili testy vyplnit odpovědně a dobře. Pokud se děti z nějakých důvodů vůbec nesnažily uspět nebo pokud administrace testu proběhla nestandardním způsobem, nic z níže uvedeného nemusí platit. Má-li testování přinášet škole užitečnou zpětnou vazbu, je třeba věnovat motivaci žáků a kvalitě administrace maximální péči. Zároveň víme-li, že se z nějakých důvodů žáky motivovat nepodařilo, musíme to při interpretaci výsledků zohlednit.

6.1 Práce s výsledky na úrovni školy

6.1.1 Celkové výsledky

Z informací poskytnutých v rámci zpětné vazby z projektu NIQES dosud nebylo možno automaticky usuzovat na úspěšnost práce školy, neboť neumožňovaly srovnávat mezi sebou výsledky škol pracujících ve stejných podmínkách. Z analýzy dat z výběrových šetření například